

**KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET**

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 27.06.2013
Vår ref.: 2008/337 046.7
Deres ref.: 2013/1833
Saksbehandler: Hannah Hildonen

Svar på spørsmål knyttet til renovasjon fra fritidsboliger

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) viser til brev av 18. april 2013, der Fylkesmannen i Nord-Trøndelag ber om Klifs vurdering av spørsmål stilt av Midtre Namdal Avfallsselskap (MNA), knyttet til renovasjon fra fritidsboliger.

Bakgrunnen for henvendelsen er at MNA, Søndre Helgeland Miljøselskap IKS, Innherred Renovasjon IKS, Trondheim Renholdsverk AS og Envina IKS ønsker i samarbeid å finne en løsning på utfordringene knyttet til renovasjon fra fritidseiendommer, men at det oppleves at fylkesmennene i Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Nordland ikke tolker regelverket likt.

Klif har forståelse for at fylkesmennene kan gi ulik svar rundt forståelsen av dette regelverket, da det berører bestemmelser i forurensningsloven der Fylkesmannen ikke har et særskilt delegert ansvar. Klif bidrar derfor gjerne med vår fortolkning av regelverket.

Nedenfor følger en opplisting av spørsmålene stilt av MNA med våre svar.

Spørsmål 1.

Avfall fra fritidseiendommer regnes som husholdningsavfall, jf. forurensningsloven § 27 andre ledd. Det er en lovpålagt oppgave for kommunene å samle inn avfall fra fritidseiendommer på lik linje med annet husholdningsavfall jf. forurensningsloven § 30 første ledd.

Klifs svar:

Det stemmer at kommunen skal sørge for innsamling av husholdningsavfall og plikter å påse at et tilfredsstillende tilbud og system er etablert. Husholdningsavfall, som faller inn under ordningen, er vanlig avfall som har sitt opphav i private husholdninger. Med husholdning menes alle typer eiendommer med privat husholdning, også

fritidseiendommer. Utgangspunktet er at eiendommen bidrar til å gi beboerne rom for hvile og anledning til matstell.

Spørsmål 2.

Kan hytterrenovasjon innføres som en frivillig ordning, der eierne av fritidseiendommer selv velger om de vil være med på å betale gebyr for ordningen?

Klif's svar:

Eiere av eiendommer i kommunen for private husholdninger plikter i utgangspunktet å være tilknyttet den kommunale innsamlingsordningen ved å betale avfallsgebyr og holde forskriftsmessig oppsamlingsutstyr. Det innebærer at fritidsboliger også er gebyrpliktige. Dette betyr at eiere av fritidseiendommer ikke selv kan velge å være å betale avfallsgebyr.

Avfallsbesitteren har imidlertid ikke noen plikt til å levere avfall til den kommunale innsamlingen så lenge avfallet bringes til lovlig anlegg eller tas vare på, på en betryggende måte i samsvar med forurensningsloven § 28. Kommunen kan etter forurensningsloven § 30 andre ledd fastsette forskrift som inneholder regler som er nødvendig for å få til en hensiktsmessig og hygienisk oppbevaring, innsamling og transport av avfallet.

Gebyret skal dekke kommunenes kostnader forbundet med håndtering av husholdningsavfall. Gebyret for den enkelte eiendom vil således ikke gjenspeile den faktiske bruk den enkelte eiendom gjør seg av tilbudet. Hvorvidt eier/bruker av fritidseiendommen benytter seg av renovasjonstilbudet eller velger å ta med hytteavfallet hjem, har derfor i utgangspunktet ingen betydning for deres plikt til å betale for hytterrenovasjon.

Det at eiendommen i en periode ikke benyttes, kan heller ikke påberopes som grunnlag for fritak fraplikten.

Spørsmål 3.

Kan vi velge å bare samle inn avfall fra fritidsboliger som ligger i regulerte hyttefelt?

Klif's svar:

Kommunen plikter i utgangspunktet å opprette en innsamlingsordning for hele kommunen, men kan i forskrift unnta områder utenfor tettbygd strøk, jf. § 30 andre ledd. Hva som skal regnes som tettbebyggelse må avgjøres konkret. Videre kan kommunen etter søknad unnta bestemte eiendommer fra den kommunale avfallsinnsamlingen.

Hensikten med regelverket er at alle eiendommer i kommunen skal være tilknyttet renovasjonsordningen i kommunen på en betryggende måte.

Kommunen har altså adgang til å ha ordninger for hytterrenovasjon i de spredtbebygde delene av kommunen som atskiller seg fra den ordningen som gjelder for tettbebygde strøk. Dersom hytter og fritidshus ligger så spredt at det å innføre en tilsvarende ordning

som for hytter innenfor tettbebygd strøk, vil innebære utbygging av flere tømmeplasser og høyere kostnader for hytteeierne, kan det være hensiktsmessig at husholdningsavfall fra fritidseiendommer kan disponeres på innsamlingspunkt for husholdningsavfall.

Det avgjørende her vil være om området er å anse som tettbebygd strøk, ikke hvilken arealbruk området er regulert til.

Ut over dette kan kommunen, etter søknad, unnta bestemte eiendommer fra den kommunale innsamling. Det er altså eier/bruker av eiendommen som må søke om dette – kommunen kan ikke selv fritta en eiendom fra den kommunale innsamlingen. Det er «objektive» trekk ved eiendommen som gir grunnlag for unntak i enkelte tilfelle, ikke spesielle forhold for den enkelte eier eller bruker av eiendommen. Eiendommer som er fjerntliggende, ligger vanskelig tilgjengelig eller er uten bebyggelse, kan være aktuelle for fritak. Kommunen kan ikke velge generelt å fritta bestemte brukergrupper fra ordningen, f.eks. innenbygds hytteeiere eller jordbrukseiendommer.

Spørsmål 4.

Hvis svaret på spørsmål nr.3 er nei, kan vi da velge å ikke samle inn avfall fra fritidseiendommer i spredt bygdestrøk, hvor det heller ikke foregår annen innsamling av husholdningsavfall jf. forurensingsloven § 30, 2. ledd?

Klifs svar:

Se svar til spørsmål 3.

Spørsmål 5.

Vi ser for oss å få på plass en ordning med differensiering av avfallsgebyr der det for eksempel tas hensyn til størrelse på fritidsbolig, standard (innlagtstrøm/vann), avstand til bilveg m.m. I en slik ordning, er det mulig, på generelt grunnlag, å fritta fritidseiendommer som ligger uforholdsmessig langt til fjells, eller på øyer langt fra fastland og uten båtforbindelse, fra tvungen hytterenasjon?

Klifs svar:

Det vil være anledning til å fastsette et redusert gebyr for fritidseiendommer, dersom det er forbundet med lavere årlige kostnader å samle inn avfall fra disse eiendommene. På den annen side vil det normalt ikke være adgang til å fritta fritidseiendommer helt fra å betale avfallsgebyr. Avfallsgebyrene bør i utgangspunktet beregnes ut ifra hvor mye det koster å betjene den enkelte eiendom i forbindelse med renovasjon, og dette vil normalt ikke være lik null, selv for fritidseiendommer.

Det er klare begrensninger på hvilke kriterier som kan gi gebyrreduksjon. Hovedregelen er at lavere gebyrer skal stimulere til å redusere avfallsmengder og ta i bruk gjenvinningsordninger, jf. forurensningsloven § 34 andre ledd. Begrensninger i adgangen til differensiering av gebyr er for eksempel at det ikke er anledning til å differensiere gebyr på sosialt grunnlag. Det er heller ikke tillatt å gjøre forskjell avhengig av hvor i kommunen avfallsbesitteren bor, det vil si at besparelse på grunn av ulik kjøreavstand ikke kan gi grunnlag for lavere gebyrer.

Det er kommunen som må vurdere om differensierte gebyrer bør fastsettes. Det er hovedsakelig to forhold som kan tilsi differensiering av avfallsgebyrene:

- Differensiering av avfallsgebyrene for å motivere til avfallsreduksjon og gjenvinning.
- Differensiering av avfallsgebyrene der dette er begrunnet i reelle kostnadsforskjeller knyttet til betjening av den enkelte abonnent eller gruppe av abonnenter.

Differensiering av avfallsgebyrene vil i praksis, med dagens vanligste innsamlingssystemer, innebære fastsettelse av gebyret slik at prisen på tjenestene blir avhengig av henholdsvis:

- avfallstype (sorterte fraksjoner, restavfall)
- avfallsvolum (hentefrekvens, størrelse på avfallsbeholder, vekt)
- avfallsløsning (gjenvinningsordninger som tas i bruk).

Det betyr at dagens løsninger for differensiering av gebyrene er knyttet opp mot omfanget av kildesortering og de ulike innsamlingsordningene – ikke til størrelse på fritidsbolig, standard og liknende.

Differensiering av avfallsgebyrene til fritidseiendommer bør baseres på at det er forbundet med lavere kostnader å betjene enkelte abonnenter enn andre. Det er derfor f.eks. ikke anledning til å fastsette lavere avfallsgebyr for hytteeiere som har fast bosted i kommunen, enn for hytteeiere som har fast bosted i andre kommuner. Det at enkelte hytteeiere betaler avfallsgebyr også på det permanente bostedet i den samme kommunen endrer ikke på det faktum at det også er forbundet med kostnader å samle inn avfall fra fritidseiendommen.

Vi viser for øvrig til veileder om beregning av kommunale avfallsgebyr, TA 201/2003 som dere finner på www.klif.no.

Med hilsen

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

Thomas Hartnik
seksjonssjef

Hannah Hildonen
rådgiver

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland, Molovn. 10, 8002 BODØ

Midtre Namdal Avfallsselskap, Postboks 84, 7863 OVERHALLA

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Postboks 4710 Sluppen, 7468 TRONDHEIM